

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Svk/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8019200735
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Trenčan
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:8019200735.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu: Združenie domových samospráv o. z., so sídlom Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava, IČO: 31 820 174, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Tkáč & Partners, s.r.o., so sídlom Hrnčiarska 29, 040 01 Košice, IČO: 53 929 691, proti žalovanému (v kasačnom konaní sťažovateľ): Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky (pôvodne Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 25008/2019/SV/69997 zo dňa 03.09.2019, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 3S/56/2019 z 27. januára 2022, ECLI:SK:KSPO:2022:8019200735.3, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- II. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „prvostupňový správny orgán“, „správny orgán prvého stupňa“ alebo „okresný úrad“) rozhodnutím č. OU-PO-OVBP2-2019/29835/81163/ŠSS-KM zo dňa 12.07.2019 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie o nepriznaní účasti v konaní“) podľa § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) v spojení s § 34 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) nepriznal v územnom konaní o umiestnení stavby (Priemyselný park Poprad - II.) a v nadväzujúcom odvolacom konaní vedenom v merite veci postavenie účastníka konania Združeniu domových samospráv, o. z. so sídlom Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava.

2. Predmetné odvolacie konanie bolo začaté na základe podaného odvolania žalobcu voči meritórnemu rozhodnutiu mesta Poprad (ďalej aj ako „odvolanie č. 1“) ako stavebného úradu č. 3452/1811/2019-OSP-Bp zo dňa 15.03.2019, ktorým stavebný úrad podľa § 39 a § 39a stavebného zákona umiestnil stavbu „Priemyselný park Poprad - II“ na tam uvedených pozemkoch v k. ú. S. (ďalej aj „stavba“). Stavebný úrad v onom rozhodnutí posúdil všetky pripomienky žalobcu ako dotknutej verejnosti bez toho, aby skúmal alebo rozporoval opodstatnenosť jeho účasti v územnom konaní.

3. Okresný úrad v priebehu odvolacieho konania preskúmal odvolanie a spisový materiál týkajúci sa veci v celom rozsahu a zistil, že ten, kto podal odvolanie, nie je v zmysle § 34 ods. 2 stavebného zákona právnickou, resp. fyzickou osobou, ktorej vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám, by boli napadnutým rozhodnutím stavebného úradu v danej veci priamo dotknuté. Konštatoval zároveň, že žalobcovi postavenie účastníka konania nevyplýva ani z osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

(ďalej len „zákon EIA“), keďže navrhovaná činnosť nepodlieha posudzovaniu podľa zákona EIA, a preto žalobca podľa § 34 ods. 1 stavebného zákona nemá postavenie účastníka územného konania.

4. Konštatovaniu uvedeného predchádzalo, že okresný úrad listom zo dňa 10.06.2019 oznámil žalobcovi začatie správneho konania o nepriznaní postavenia účastníka konania podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku s podrobným zdôvodnením, umožnil mu vyjadriť sa k začatiu konania v určenej lehote s upozornením, že na neskôr podané námietky nebude prihliadnuté. Zároveň prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie, ktorým podľa § 29 ods. 1 Správneho poriadku konanie vo veci odvolania proti meritórnemu rozhodnutiu stavebného úradu o umiestnení dotknutej stavby prerušil do doby právoplatného rozhodnutia o postavení účastníka konania - odvolateľa.

5. Proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu o nepriznaní účasti v konaní podal žalobca odvolanie (ďalej aj ako „odvolanie č. 2“) poukazujúc na rozhodnutie príslušného orgánu v zisťovacom konaní podľa zákona EIA týkajúcom sa dotknutej stavby a s tým súvisiaci vznik jeho účastníckeho práva priamo zo zákona.

6. Žalovaný (v tom čase Ministerstvo dopravy a výstavby SR, sekcia výstavby) rozhodnutím č. 25008/2019/SV/69997 zo dňa 03.09.2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „preskúmané rozhodnutie“) odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil stotožňujúc sa s jeho vyhodnotením účasti žalobcu v onom územnom konaní. K dôvodom rozhodnutia okresného úradu doplnil, že v danom konkrétnom prípade nebolo v súvislosti s navrhovanou zmenou činnosti vydané príslušným správnym orgánom záverečné stanovisko z posúdenia vplyvov onej činnosti na životné prostredie a ani rozhodnutie vydané v konaní podľa zákona EIA, na základe čoho možno konštatovať, že žalobcovi neprináleží postavenie účastníka konania v danej veci.

II. Konanie pred správnym súdom

7. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Prešove (ďalej „správny súd“ alebo „krajský súd“) a navrhol jeho zrušenie v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie. Tvrdil, že napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti namietal, že § 24 ods. 2 zákona EIA explicitne stanovuje, že postavenie účastníka konania prináleží dotknutej verejnosti (žalobcovi) ex lege, ak „uplatní postup, podľa odseku 3 alebo 4.“. Uvedený postup podľa § 24 ods. 3 tohto zákona žalobca preukázateľne uplatnil a konania, ktoré bolo ukončené rozhodnutím vydaným podľa zákona EIA, sa zúčastnil s procesným postavením dotknutej verejnosti podaním odôvodneného stanoviska dotknutej verejnosti zo dňa 02.12.2017. Zo strany správnych orgánov preto došlo podľa žalobcu k nesprávnej interpretácii dikcie ustanovenia § 24 ods. 2 zákona EIA.

8. Krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 3S/56/2019 z 27. januára 2022, ECLI:SK:KSP0:2022:8019200735.3 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Ako sporné identifikoval posúdenie otázky účasti žalobcu v konaní v zmysle § 24 ods. 2, 3, 4 zákona EIA.

10. Uviedol, že sa stotožňuje s tvrdením žalobcu, že ak tento uplatnil postup podľa § 24 ods. 3 zákona EIA, má postavenie účastníka aj v povoľovacom konaní, ktorým je, okrem iných, aj územné konanie o umiestnení stavby. Správny súd pri konštatácii uvedeného vychádzal jednak z gramatického výkladu ustanovenia § 24 ods. 2 zákona EIA, a najmä z účelu tohto zákona, ktorým je včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispievať k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov, ako aj dôsledne implementovať čl. 6 ods. 4 Aarhurského dohovoru tak, aby v každom momente povoľovania zámeru mohla do neho vstúpiť verejnosť a aby mohla mať postavenie účastníka konania vo všetkých následných konaniach spôsobilých svojimi dôsledkami ovplyvniť environmentálne aspekty realizácie plánovanej činnosti. Správny súd podotkol, že skutočnosť, že žalobca dňa 02.12.2017 podal odôvodnené stanovisko, vyplýva aj priamo z rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní č. OU-PP-OSZP-2018/000096-064/PM (str. 13), pripojeného k správnej žalobe.

11. Správny súd formuloval záver, že z hľadiska vzniku účasti žalobcu nie je smerodajným konštatáciou v rozhodnutí, že predložený zámer - zmena navrhovanej činnosti „Priemyselný park Poprad - II“ sa nebude posudzovať podľa zákona EIA. Vydané rozhodnutie je len zavŕšením zisťovacieho konania v zmysle § 29 ods. 11, 12 zákona EIA a oprávňuje navrhovateľa navrhovanej činnosti (jej zmeny), ktorá musí byť predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona EIA, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti, ak v rozhodnutí príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nemá posudzovať podľa tohto zákona. Krajský súd v nadväznosti na uvedené akcentoval, že toto vyplýva z § 24 ods. 2 zákona EIA, podľa ktorého dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní

k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, pokiaľ uplatní postup podľa ods. 3 alebo ods. 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného procesu.

12. Ak správne orgány tvrdia, že žalobcoví neprislúcha postavenie účastníka konania v územnom konaní o umiestnení stavby, lebo navrhovaná činnosť nepodlieha posudzovaniu podľa zákona EIA, toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom s odkazom na príslušnú právnu normu nezdôvodnili a uvedené nevyplýva ani z § 24 ods. 2 zákona EIA. Správny súd konštatoval, že naopak, s poukazom na § 34 ods. 1 stavebného zákona, žalobca nesporne je účastníkom územného konania, keďže toto postavenie mu vyplýva z osobitného predpisu, ktorým je § 24 ods. 2 zákona EIA.

13. Správny súd v ďalšom konaní zaviazal žalovaného konať v povoľovacom konaní (t. j. územnom konaní o umiestnení stavby) so žalobcom ako účastníkom konania.

14. Záverom vytkol žalovanému, že v administratívnom spise chýba rozhodnutie zo dňa 26.01.2018 o tom, že zmena navrhovanej činnosti „Priemyselný park Poprad II“ sa nebude posudzovať podľa zákona EIA, chýbajú tiež rozhodnutia a listiny týkajúce sa návrhu na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby, na ktoré odkazujú v rozhodnutiach prvostupňový správny orgán aj žalovaný, čo je podľa správneho súdu samo osebe dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa § 191 ods. 1 písm. f) SSP.

II. Kasačná sťažnosť žalovaného, stanovisko účastníkov

A/

15. Žalovaný (sťažovateľ) podal proti rozsudku v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, a to z dôvodu, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP). Navrhuje, aby kasačný súd rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16. Prvú časť obsahu kasačnej sťažnosti tvorí genéza súvisiaceho administratívneho konania, ako aj stručný popis odôvodnenia napadnutého rozsudku. Samotné sťažnostné body, ktoré na úvodnú všeobecnú časť nadväzujú, sumarizuje kasačný súd na tomto mieste nasledovne:

- žalovaný tematizuje okolnosti zisťovacieho konania vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti („Priemyselný park Poprad II“) a podotýka, že v odvolacom konaní voči rozhodnutiu zo zisťovacieho konania o tom, že navrhovaná činnosť sa podľa zákona EIA nebude posudzovať, bol žalobca procesným rozhodnutím vylúčený zo správneho konania. Ministerstvo životného prostredia SR ako odvolací orgán vo vzťahu k rozhodnutiu o vylúčení, sa so správnou úvahou obsiahnutou v onom procesnom rozhodnutí stotožnilo, ale napriek tomu rozhodnutie zrušilo a vec vrátilo okresnému úradu na ďalšie konanie, nakoľko zastávalo názor, že rozhodnutím možno vylúčiť len účastníka konania, ktorému toto postavenie bolo pred takýmto úkonom priznané, a teda okresný úrad mal danú skutočnosť vybaviť úradným listom, v ktorom by sa vysporiadal s procesným postavením žalobcu, uviedol dôsledky tejto situácie a žalobcu upovedomil, že nie je účastníkom konania,

- žalovaný v nadväznosti na uvedené zdôrazňuje, že Ministerstvo životného prostredia SR zaviazalo odvolací orgán rozhodujúci o odvolaní voči rozhodnutiu zo zisťovacieho konania EIA (okresný úrad) upovedomiť žalobcu o skutočnosti, že nie je účastníkom konania v predmetnej veci. Dôvodom bolo pritom nedoručenie dokumentov preukazujúcich oprávnenie Marcela Slávika konať v mene žalobcu (podľa predložených stanov združenia z roku 2014 bolo funkčné obdobie predsedníctva a teda aj predsedu združenia obmedzené na obdobie maximálne dvoch rokov a odôvodnené stanovisko podpísané Marcelom Slávikom žalobca do konania predložil až v roku 2017), čím žalobca nesplnil náležitosti pre priznanie postavenia účastníka konania podľa dotknutých ustanovení zákona EIA a správneho poriadku. Dôsledkom tejto situácie mal byť podľa sťažovateľa stav, že žalobca nemohol podať stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti, nakoľko v jeho mene nekonala osoba na to oprávnená stanovami. Sťažovateľ uvádzajúc tieto skutočnosti poukazuje na neexistenciu účastníctva žalobcu v konaní EIA, ktorá mala tvoriť automaticky prekážku vzniku jeho účastníctva aj v územnom konaní,

- sťažovateľ v nadväznosti na uvedené namieta, že krajský súd vychádzal pri vyhodnotení postavenia žalobcu len z ustanovenia § 24 ods. 2 zákona EIA, pričom nevzal do úvahy postup orgánov príslušných v oblasti ochrany životného prostredia, ako aj právny názor Ministerstva životného prostredia SR a jeho podriadených orgánov na procesné postavenie žalobcu ako účastníka dotknutého územného konania,

- k správnym súdom vytykanej nekompletnosti spisového materiálu uvádza, že pri preskúmaní rozhodnutia o nepriznaní účastníctva v konaní žalobcovi mal žalovaný (v tom čase Ministerstvo dopravy a výstavby SR) k dispozícii celý spisový materiál týkajúci sa konania EIA. Žalovaný na základe výzvy správneho súdu predložil v origináli kompletný administratívny spis týkajúci sa konania o vylúčení žalobcu.

B/

17. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa stotožňuje s posúdením veci správnym súdom, v súhrne zopakoval svoju doterajšiu argumentáciu a dodal, že sťažovateľ svoju kasačnú sťažnosť koncipoval na dôvodoch, ktoré svojou podstatou smerujú nielen proti gramatickému výkladu zákona EIA a stavebného zákona, ale aj systematickému a teleologickému výkladu. Zdôraznil že účelom smernice EIA je čo najvyššia miera občianskej participácie v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ako aj nasledujúcich povoľovacích konaní, pričom sťažovateľ sa snaží mieru občianskej participácie znižovať.

III. Právne posúdenie veci kasačným súdom

18. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c), ods. 2 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), zohľadniac § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol týmto rozsudkom, ktorý po predchádzajúcom zverejnení termínu verejne vyhlásil dňa 31. júla 2024.

19. V priebehu kasačného konania došlo s účinnosťou od 1. januára 2023 k zmene kompetencií na úseku územného plánovania, výstavby a vyvlastnenia, ktorá prešla z Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ako pôvodne žalovaného - orgánu, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie) na nový ústredný orgán štátnej správy - Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky. Uvedené automaticky predstavuje zmenu v subjekte žalovaného vo vedenom kasačnom konaní, zohľadniac dikciu § 180 ods. 3 SSP, v zmysle ktorého namiesto orgánov verejnej správy podľa odsekov § 180 ods. 1 a 2 SSP je žalovaným ten orgán verejnej správy, na ktorý prešla rozhodovacia pôsobnosť tohto orgánu. Kasačný súd preto s účinnosťou od 1.1.2023 koná v kasačnom konaní s Úradom pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky ako žalovaným orgánom verejnej správy. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky primárne v medziach kasačnej sťažnosti ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

20. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov pripadlo kasačnému súdu posúdiť správnosť právnych záverov krajského súdu, ktorý v podstate dal za pravdu žalobcovi v tom, že účastníkom územného konania o umiestnení stavby sa ako zástupca dotknutej verejnosti stal podaním písomného odôvodneného stanoviska zo dňa 02.12.2017 do zisťovacieho konania (§ 24 ods. 2 zákona o EIA, § 34 ods. 1 a stavebného zákona) a keďže postavenie účastníka tohto konania mu vyplynulo z osobitného predpisu, nebolo preskúmané rozhodnutie sťažovateľa vo veci nepriznania účasti v tomto konaní v súlade so zákonom. Sťažovateľ naopak tvrdí, že nesprávne sú právne závery krajského súdu a trvá na tom, že žalobcovi zo zákona neprislúcha procesné postavenie účastníka územného konania, pretože nie je navrhovateľom umiestňovanej stavby, stavebníkom, nemá vlastnícke ani iné práva k pozemkom ani k susediacim stavbám a toto postavenie mu nevyplýva ani zo zákona o EIA, pretože v zisťovacom konaní bolo právoplatne rozhodnuté, že sa navrhovaná činnosť, ktorej sa územné konanie týka, nebude posudzovať podľa tohto zákona. Na podporu sťažnostných bodov sťažovateľ uvádza len to, že krajský súd nesprávne vychádzal len z § 24 ods. 4 zákona o EIA a nevzal do úvahy „proces orgánov životného prostredia ako aj právny názor Ministerstva životného prostredia SR a jeho podriadených orgánov na postavenie žalobcu ako účastníka územného konania“. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namieťa nedostatok oprávnenia štatutárneho zástupcu žalobcu Marcela Slávika podať v mene žalobcu odôvodnené stanovisko v zisťovacom konaní, čím spochybňuje vznik účasti žalobcu v zisťovacom aj v následnom územnom konaní.

21. Správny súd tiež v rozsudku konštatoval, že v administratívnom spise sa nenachádzajú listiny týkajúce sa návrhu na vydanie územného rozhodnutia, a najmä rozhodnutie zo dňa 26.01.2018 o tom, že zmena navrhovanej stavby sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA, čo je podľa jeho názoru samo osebe dôvodom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia podľa § 191 ods. 1 písm. f) SSP; naproti tomu sťažovateľ v kasačnej sťažnosti tvrdí, že krajskému súdu predložil úplný spis týkajúci sa konania o vylúčení žalobcu. Kasačný súd môže len potvrdiť, že rozhodnutie orgánu ochrany životného prostredia o tom, že zmena navrhovanej stavby sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA z hľadiska vplyvov na životné prostredie, sa v administratívnom spise skutočne nenachádza, je však súčasťou súdneho spisu, keďže ho žalobca pripojil k správnej žalobe. Absencia tohto rozhodnutia v administratívnom spise preto správne a ani kasačnému súdu nebránila prejednaniu a rozhodnutiu veci, najmä za situácie, keď pre

posúdenie účasti žalobcu v územnom konaní je rozhodujúce samotné uskutočnenie zisťovacieho konania podľa zákona o EIA za účasti žalobcu.

22. Pokiaľ ide o právne posúdenie zákonnosti rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka konania žalobcovi v povoľovacom konaní o umiestnenie predmetnej stavby, kasačný súd sa stotožňuje s právnymi závermi správneho súdu, ktoré sťažovateľ svojou argumentáciou sťažnostných bodoch nijako vecne nespochybnil. Kasačný súd má za to, že správny súd postavil svoj právny názor na korektných východiskách vyplývajúcich zo zákona o EIA, ako aj z Aarhuského dohovoru (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia - publikované v Zbierke zákonov ako oznámenie Ministerstva zahraničných vecí pod č. 43/2005), keď zdôraznil potrebu čo najširšej účasti verejnosti na rozhodovacích procesoch týkajúcich sa životného prostredia. Dôvodne konštatoval, že žalobca podaním odôvodneného stanoviska v zisťovacom konaní podľa zákona o EIA týkajúcom sa zmeny navrhovanej stavby nadobudol postavenie účastníka nielen tohto konania, ale aj v následných povoľovacích procesoch podľa stavebného zákona, vrátane konania o umiestnení stavby. Výsledok zisťovacieho konania, teda že posudzovaný zámer zmeny navrhovanej činnosti „Priemyselný park Poprad - II“ sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA, nič nemení na skutočnosti, že žalobca kvalifikovaným prejavom záujmu na predmete zisťovacieho konania vo forme podania písomného odôvodneného stanoviska získal postavenie účastníka nielen tohto konania, ale aj následného povoľovacieho konania podľa stavebného zákona.

23. Sťažovateľom prezentovaná interpretácia relevantných ustanovení (§ 24 ods. 2 zákona o EIA, § 34 ods. 1 stavebného zákona), podľa ktorej by azda malo účastníctvo dotknutej verejnosti v povoľovacom územnom konaní závisieť od výsledkov predchádzajúceho zisťovacieho konania, vybočuje nielen z medzí gramatického výkladu ustanovenia § 24 ods. 2 ZoEIA, ale aj zo systematiky a účelu tohto zákona. Kasačný súd preto zdôrazňuje, že účastníctvo dotknutej verejnosti v konaniach podľa tretej časti zákona o EIA, teda tak v zisťovacom konaní, ako aj v samotnom procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, vzniká podaním písomného odôvodneného stanoviska k zámeru alebo k jednotlivým štádiám posudzovania vplyvov, a prenáša sa aj do následných povoľovacích konaní týkajúcich sa posudzovanej činnosti alebo jej zmeny. Na právo účasti dotknutej verejnosti v povoľovacom konaní nemá žiadny vplyv skutočnosť, že orgán ochrany životného prostredia v zisťovacom konaní rozhodne o tom, že environmentálny dopad navrhovanej činnosti alebo jej zmeny sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA, ale vyhodnotí sa v následnom povoľovacom konaní. Povoľovacie konanie je v takomto prípade navrhovateľ posudzovanej činnosti oprávnený iniciovať až po právoplatnosti negatívneho rozhodnutia zo zisťovacieho konania (§ 29 ods. 12 ZoEIA), pričom za účastníkov tohto povoľovacieho konania sa na základe zákona o EIA považujú všetci zástupcovia dotknutej verejnosti, ktorí boli účastníkmi zisťovacieho konania (por. rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Svk/58/2022 body 48, 49 a sp. zn. 3Svk/35/2022 bod 27).

24. Z uvedeného plynie, že ak raz vzniklo dotknutej verejnosti právo na účasť v územnom konaní z titulu podania odôvodneného stanoviska v predchádzajúcom zisťovacom konaní k tej istej stavebnej činnosti, neprináleží stavebnému úradu vyhodnocovať, či a do akej miery môže byť takýto účastník priamo dotknutý na svojich právach, povinnostiach alebo právom chránených záujmoch. Skutočnosť, že dotknutá verejnosť kvalifikovaným prejavom záujmu o navrhovanú činnosť alebo jej zmenu v zisťovacom konaní môže byť dotknutá na práve na priaznivé životné prostredie povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmenou a jej následnou realizáciou, ustanovuje priamo zákon o EIA (§ 24 ods. 2 veta druhá).

25. Pokiaľ ide o v kasačnej sťažnosti prezentované úvahy sťažovateľa o chýbajúcom oprávnení štatutárneho zástupcu Marcela Slávika podať v mene žalobcu odôvodnené stanovisko v zisťovacom konaní, tieto sa nepremietli do dôvodov preskúmaného rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka konania o umiestnení stavby žalobcovi a neboli ani predmetom posudzovania správnym súdom. Preto im ani kasačný súd nevenoval pozornosť. Považuje len za potrebné poukázať na to, že podľa stanov žalobcu nachádzajúcich sa v súdnom spise (č. I. 33), ktoré vzalo Ministerstvo vnútra SR na vedomie dňa 15.06.2018, je predsedom združenia od 16.04.2011 nepretržite Marcel Slávik (čl. 11 ods. 2 stanov).

26. Vzhľadom na uvedené považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovaného za nedôvodnú a postupom podľa § 461 SSP ju zamietol.

27. S ohľadom na právoplatné zrušenie preskúmaného rozhodnutia o nepriznaní účasti žalobcovi v konaní o jeho odvolaní proti rozhodnutiu stavebného úradu o umiestnení stavby bude úlohou vo veci konajúcich orgánov procesne sa vysporiadať so zastavením odvolacieho konania a o odvolaní žalobcu meritórne rozhodnúť.

28. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku tak, že žalobcovi priznal úplnú náhradu účelne vynaložených trov kasačného konania voči sťažovateľovi, pretože žalobca bol v kasačnom konaní úspešný.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Účastníctvo dotknutej verejnosti v konaniach podľa tretej časti zákona o EIA, teda tak v zisťovacom konaní, ako aj v samotnom procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, vzniká podaním písomného odôvodneného stanoviska k zámeru alebo k jednotlivým štádiám posudzovania vplyvov, a prenáša sa aj do následných povoľovacích konaní týkajúcich sa posudzovanej činnosti alebo jej zmeny. Na právo účasti dotknutej verejnosti v povoľovacom konaní nemá žiadny vplyv skutočnosť, že orgán ochrany životného prostredia v zisťovacom konaní rozhodne o tom, že environmentálny dopad navrhovanej činnosti alebo jej zmeny sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA, ale vyhodnotí sa v následnom povoľovacom konaní. Povoľovacie konanie je v takom prípade navrhovateľ posudzovanej činnosti oprávnený iniciovať až po právoplatnosti negatívneho rozhodnutia zo zisťovacieho konania (§ 29 ods. 12 zákona o EIA), pričom za účastníkov tohto povoľovacieho konania sa na základe zákona o EIA považujú všetci zástupcovia dotknutej verejnosti, ktorí boli účastníkmi zisťovacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.